

YÜCE KUR'ÂN'IN ÇAĞDAŞ TEFSİRİ (3)

(...dünden devam)

1– 2. Uyanış ve Kalkınma İçin Yeniden Kur'ân'a

Yukarıda örneklerini arz ettiğim birçok yanlış görüş, yo-rum ve rivâyet yeniden ele alınıp dinin asıl kaynağı olan Kur'ân'ın ruhuna aykırı olanlar ayıklanmadıkça Müslümanla-rın bilimsel, fikrî bir sıçrama yapması mümkün değildir. Oysa artık bir milyarı aşan nüfusuyla Müslümanla-rın, yeni bir uyanışa ve bilimsel bir sıçramaya, çağdaşlaşmaya, başka bir deyişle bir Rönesansa şiddetle ihtiyaçları vardır.

Bugün Türkiye'mizde İmam Hatip Liseleri, İlâhiyat Fa-külteleri mevcuttur. Din teşkilâtımız, eğitim kurumları-mız, hiçbir İslâm ülkesinde emsali bulunmayacak ölçüde yaygındır. Sayı bakımından yeteri kadar din kurumumuz vardır ama kalite bakımından diğer ülkelerden farkımız olduğunu söylemek güçtür. Bu kurumların, Kur'ân'a gönül-den bağlı, ama bilimsel düşünen, bağınaz olmayan insanları yetiştirebilecek düzeyde olanları yok değil ama çok da değildir. Buralarda verilen eğitim ve öğretim yine statükocu, skolastik zihniyet aşılamakta; tarihi kültür mîrasımız hiç sorgulanmadan öğretilmekte, yanlışlar doğru olarak sunulmakta, öğrenci Kur'ân'a değil, yine gelenekleri doğru kabule yöneltilmektedir.

İnsanımız, Kur'ân'ın söylediğini değil, falanın veya fi-lânın düşüncesini din diye kabule yönlendirilmekte, hattâ bazen Kur'ân'ın tam tersi düşünceleri kabul edip farkında olmadan Kur'ân'ı dışlamaktadır. Kur'ân hiç düşünmeden okunduğu için okuyanların kafasında da bir Kur'ân düşün-cesi oluşmamaktadır. Oysa önemli olan çok okumak değil, bilinçli okumaktır. Nitekim sahâbîler, “*كُلُّ مَنْ قَرَأَ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَهُوَ كَأَنَّهُ قَرَأَ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ كُرْآنًا*” *Kur'ân'dan bir âyetin anlam ve ahkâmını bellemem, bütün Kur'ân'ı hatmemden iyidir*” prensibiyle, âyetleri anlayarak okumaya özen göstermişlerdir. Burada İmâm-ı Gazâlî'nin şu sözlerini anımsatmak istiyorum. Gazâlî, dinde çeşitli düşünce ve hayallerle aldananları anlatır-ken şöyle diyor:

“Bir grup da Kur'ân okumakla aldanmıştır. Öyle Kur'ân okurlar ki gündüz ve gecede Kur'ân'ı hatmederler. Dillerinden Kur'ân sözleri geçer ama kalbleri başka vâdîlerde dolaşır. Kur'ân'ın anlamlarını düşünmezler ki tehdîdinden çekinsin, öğütünden yararlansınlar. Zanneder-ler ki

Kur'ân'ın indirilmesindeki amaç, gaflet ile *hemheme* (paldır küldür okuma)dır. Bunların durumu, efendisinin yazdığı; kullandığı toprakta yapacağı işleri bildiren talîmât mektubunu anlayıp gereğini yapma yerine, sadece mektu-bun sözlerini tekrar tekrar okumakla vakit geçiren, ama mektupta yazılanları yapmayan köleye benzer. Oysa amaç, mektubu anlamadan sürekli okumak değil, okuyup anladık-tan sonra verilen emirleri uygulamaktır. Ama bu köle, mektubun içeriğini anlamaya çalışmaz, sadece sözle-rini ezberler ve efendisinin yazdığı emir ve yasaklara aykırı gitmeğe devam eder. Fakat ezberlediği mektubu her gün sesli, nağmeli olarak yüz kere okur. Bu köle, sonunda cezâyı hak eder. Çünkü mektuptaki amacın, onun içeriğini uygulamak değil, sözlerini okuyup tekrarlamak olduğunu sanarak aldanmıştır (İhyâ: 3/499)

.

(devamı yarın..)